

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาล เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามสถานะตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย รวมทั้งเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 188 คน คำนวณโดยใช้สูตร ของเครจซี และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t - test (Independent Variables) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) F - test (Dependent Variables) ทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ LSD.

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ได้ดังนี้

5.1.1 การดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ($\bar{X} = 3.99$) และ ด้านการปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ($\bar{X} = 3.52$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเกิดประโยชน์สุขของประชาชน ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมา คือ ด้านการปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ($\bar{X} = 3.40$) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.14$)

และด้านอำนวยความสะดวก และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ($\bar{X} = 2.53$) และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ($\bar{X} = 2.41$)

5.1.2 การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย

5.1.2.1 จำแนกตามสถานะตำแหน่งคณะกรรมการหมู่บ้าน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.2.2 จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเกิดประโยชน์สุขของประชาชน ($\text{sig} = .00$) ด้านการเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ($\text{sig} = .00$) ด้านการมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ($\text{sig} = .00$) ด้านการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ($\text{sig} = .00$) ด้านการปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ($\text{sig} = .00$) และด้านอำนวยความสะดวก และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ($\text{sig} = .00$) และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติราชการ อย่างสม่ำเสมอ ($\text{sig} = .12$)

5.1.2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย มีดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลควรมุ่งเน้นการดำเนินงานให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาชน (ค่าความถี่ = 20) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดระบบ และการวางเป้าหมายการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ค่าความถี่ = 15) องค์การบริหารส่วนตำบลควรบริหารงานให้สอดคล้องกับภารกิจ และวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น (ค่าความถี่ = 13) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการสรุปทบทวนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ (ค่าความถี่ = 12) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้บริการประชาชนในระยะเวลาที่รวดเร็ว (ค่าความถี่ = 10) องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการดำเนินงานด้านการประเมินผลการปฏิบัติ ขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าความถี่ = 9) องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการสำรวจความต้องการของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลัก (ค่าความถี่ = 6)

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 อภิปรายผลตามสมมติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดความสอดคล้องกับภารกิจและวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น การบริหารงานไม่ได้มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ การกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานยังขาดความชัดเจน ส่งผลต่อการวางแผน โครงการทุกระดับ จนนำไปสู่โครงการต่าง ๆ ไม่บรรลุผลสำเร็จ และยังคงค้นพบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นอยู่กับคฤหาสน์ของผู้นำบ้าน และผู้นำบ้านขาดการมีส่วนร่วม รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขาดนโยบายที่แน่นอนและต่อเนื่องในการสนับสนุนหมู่บ้าน ผู้วิจัยได้พิจารณาเหตุผลจากด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักดี ศรีเมือง (2549, น. 97 - 99) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนมีความคิดเห็นต้องการนำหลักธรรมาภิบาล มาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญฤทธิ์ อุณเจริญ ทวีสิน (2553, น. 90 - 92) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสมเด็จ โดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย/ เดือน เห็นว่าปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า

5.2.2 อภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 2 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีสถานะตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย ที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน

5.2.2.1 จำแนกตามสถานะตำแหน่ง

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรมีบทบาทและหน้าที่ปฏิบัติราชการ เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรในแนวทางเดียวกัน อันได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลได้มุ่งเน้นให้เกิดความผาสุก และความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาชนให้ความสำคัญต่อความสงบ และ

ความปลอดภัย ของประชาชนส่วนรวม องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เกิดความยั่งยืน ดังนั้น บุคลากรจึงมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายของหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคายไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมาศ กงแก้ว (2551, น. 61) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ระดับธรรมาภิบาลในการดำเนินขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่แรม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ, เพศ, การศึกษา, อาชีพ และการดำรงตำแหน่งในตำบล ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล

5.2.2.2 จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายของหลักธรรมาภิบาลของจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ในด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานแต่ละ โครงการ อันได้แก่ ยังขาดการรายงานการปฏิบัติงานให้แก่ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านทราบ รวมทั้งการประเมินตนเองของบุคลากร อีกทั้งยังพบว่าสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ห่างไกล ส่งผลให้การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมยังไม่ครอบคลุมไปยังทุกหมู่บ้าน มีพื้นที่ตั้งของหมู่บ้านห่างไกลจากหมู่บ้านอื่น ๆ ทำให้มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายของหลักธรรมาภิบาลของจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับน้อยในหลาย ๆ ด้านเมื่อเปรียบเทียบกับหมู่บ้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ด้านอำนวยความสะดวก และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และด้านการเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ส่งผลต่อการเอาใจใส่ต่อปัญหาชุมชน จัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพเป็นธรรมและทั่วถึงเมื่อเกิดปัญหา หรือข้อผิดพลาดเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน ดังนั้นความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ แต่ละที่อาศัยอยู่จึงแตกต่างกัน ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี สายออ (2546, น. 115 - 118) ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าช้างมีระดับความคิดเห็นในการประเมิน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลท่าช้างใน 5 สาขา ประกอบด้วย สาขาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน, สาขาพัฒนาสิ่งแวดล้อม, สาขาพัฒนาสังคม, สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ และสาขาพัฒนาการเมือง การบริหาร อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพปานกลาง โดยให้ความสำคัญในสาขาพัฒนาสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับหนึ่ง สาขาพัฒนาการเมือง การบริหาร เป็นอันดับสอง และสาขาพัฒนาเศรษฐกิจและสาขาพัฒนาโครงสร้าง เป็นอันดับสาม ด้านการเปรียบเทียบ พบว่า ปัจจัยที่

ทำการศึกษา 7 ปัจจัย ประกอบด้วย เพศ, อายุ, สถานภาพสมรส, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้ / เดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าช้าง มีเพียง 6 ปัจจัย ที่มีระดับการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลท่าช้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ 0.05 คือ อายุ, สถานภาพสมรส, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้ / เดือน และระยะเวลาที่อยู่ อาศัยในเขตเทศบาลตำบลท่าช้าง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามเป้าหมายหลัก 5 ประการขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยรายข้อที่มีค่าต่ำสุด 5 ข้อ มาแนะนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1) องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ($\bar{X} = 2.24$)

2) องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 1.82$)

3) องค์การบริหารส่วนตำบลให้บริการในระยะเวลาที่รวดเร็ว ($\bar{X} = 2.10$)

4) องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประเมินโครงการทุกระยะให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ ($\bar{X} = 2.10$)

5) องค์การบริหารส่วนตำบลมีการสำรวจความต้องการของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลัก ($\bar{X} = 2.14$) และองค์การบริหารส่วนตำบลมีปรับปรุงการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ($\bar{X} = 2.14$)

ดังนั้น จึงได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1. การดำเนินงานตามเป้าหมายหลัก 5 ประการขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ควรเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน

2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผล ดังนี้ ปรับลดขั้นตอนการทำงานให้สะดวก รวดเร็วขึ้น และมีความรู้และมีความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาล รวมถึงการนำไปปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักธรรมาภิบาล

3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในด้านการให้บริการประชาชนและการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเพียงพอ

5.3.1.2 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักของกรมการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานะตำแหน่ง และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย พบว่า

ดังนั้น จึงได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ควรมีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย มีการวางแผนการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงาน ในด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจขององค์กร

5.3.1.3 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักของกรมการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัย ได้นำข้อเสนอแนะ ที่มีค่าความถี่สูงสุดของ 5 ข้อแรก มาเสนอแนะ ดังนี้

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลควรมุ่งเน้นการดำเนินงานให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาชน (ค่าความถี่ = 20)
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดระบบ และการวางแผนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ค่าความถี่ = 15)
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรบริหารงานให้สอดคล้องกับภารกิจ และวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น (ค่าความถี่ = 13)
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการสรุปบทบทนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ (ค่าความถี่ = 12)
- 5) องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้บริการประชาชนในระยะเวลาที่รวดเร็ว (ค่าความถี่ = 10)

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาการดำเนินงานตามเป้าหมายของหลักกรมการปกครอง ด้านการเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย เพื่อนำผลการวิจัย หรือผลการศึกษาไปปรับปรุง และพัฒนางานให้ทันสมัยกับยุคโลกาภิวัตน์ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในท้องถิ่น

5.3.2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายของ
หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย